

ת"א א סגן עשין י: ת"ב ב מ"י פ"ג מהל' מ"ח ה"ג ג סגן שס טו"ע י"ד סומן רמו טעין י: ת"ג ד מ"י פ"ג מהל' תשובה הלכה ב: ת"ב ד ה מ"י שס ט"ע הלכה ב:

מוסף תוספות

א. ואח"כ נוחל את הארץ היינו העולם הבא. רמב"ם. ב. ואית גרסי' מתינתא דעבדי ליה יום טוב ויום ביש ובריתא קדי. והכל עולה לפירוש אהי. מוס' הל"ש.

תוס' ר"י הקוץ

בורענים או ממני תבואה קאמר בגון חטה ושעורה או שני מיני ירק. [משארי משארין. שהיה זורע למאכלו ולמאכל התלמידים כי זה ס"ד דמשום ערבוב היה יחיש לערבוב, והוא בעי לאוכחו דאף במיני ירק איכא אסורא בוריעתן, ולא קפא ליה ההיא דאביי, והא דתנן וכו'. אביי דאקשי ליה ממתי' דתנן והכלאים מדי'ס היה ס"ד דמירי בכל שני מינים ואפילו במיני ירק אף שבחיל אין ודועתן אסורה אלא מדי'ס, וס"ל נמי דהאי והכלאים ר"ל שאסור לזרען אפילו הכי קאמר דאסור מדי'ס, דאלו אסור אכילתן תנן בהדיא בכלאים (פ"א) [פ"ח מ"א] כלאי זרעים אסורים מלזרע ומלקיים ומותרים באכילה. ושני ליה לא קפא אפילו בבכאי, ודעם כשאן בבכאי, והוא בעי בבכאי הכוס, כלומר דהא דתנן והכלאים מדי'ס לאו במיני זרעים מירי דמיני זרעים מותר לזרען בח"ל, כדאמרין לעיל שדך למעוטי זרעים עבר וזרען מותרים באכילה לא גזרו בח"ל בוריעתן אלא בבכאי הכוס איוו באיסור אכילתו יאנו זרע בכרם מין אחד או מין ירק, אע"פ דבחי' ליתא איסורא בוריעתן כדמסקין קמי הכי, אפ"ה אסור בהנאה, ואע"פ שבארץ אינו אסור אלא מדרבנן, גזרו ואסרו הנאהו אפילו בח"ל, וזע"פ שוריות מין אחד בכרם בארץ אסור ג"כ מדרבנן, ד'י אישיה לא אמר אלא אינו חיביב שני מינים בכרם, דמשמע דמיני חיביב מלקוה, הוא איסורא מיהא איכא, לא גזרו לאסור אלא מין אחד בכרם בח"ל שגזרו עליה איסור הנאה, והו עיקר הפירוש. לא אסירי בהנאה. משום רישא נקט לה דהא אף באכילה מותרים דתנן ר"פ כרבי יעקב בר ברתיה לא חטא ואחר דאמרי לא חטא גוונא חזא ואיכא דאמרי לישנא דחוצפית¹ המתורגמן חזא דהוה גריר ליה דבר קיסנא לרבא תנן כל העושה מצוה אחת מטיבין לו עשה לא רמינהי ישב ולא עבר עבירה נותנים לו שכר כעושה מצוה² אמר ליה התם³ כגון שבא דבר עבירה לידו וניצול הימנה כי הא דרבי חנינא⁴ בר אמר מלתא ומלי נפשיה שיחנא וכיבא עבדה היא מילתא אויתסי ערק משא בההוא בי בני דכי הוו עיילין בתרין אפילו ביממא הוו מיתוקי למחר אמרו ליה רבנן

שאם היתה שקולה מברעת. וא"ת בלאו הכי נמי אמרי' במסכת ר"ה (דף פ'.) דרז חסד מטה כלפי חסד כשהן שקולין וי"ל דבשאר מלות כשמעשו שקולים הו' כבינוני אבל זהני חשיב לדיק גמור: **מתניתין** דעבדין ליה יום טוב ויום ביש. פי' בקונט' מי שעושה מצוה ימירה דהו'

רוכז זכיות מתקנין לו בעולם הזה יום טוב ופירעם ממנו עונותיו וחו' תקון י"ט לו לעה"ב וכל שעונותיו מרובים דקמני הזמנת יום ציש משמלמין לעבדין ליה הזמנת יום ציש משמלמין לו שכן מצותיו כאן להיות מתוקן לו יום רע רבא אמר פירוש לעולם כלאמרון מעיקרא מטיבין לו בשכר פירות והקצין קיימת והך ממתימין דקמני מריעין לו רבי יעקב היא דלמר שכר מלות כו' וקשה דמשי' הא מני רבי יעקב היא משמע דעד השתא לא חוקמין כרבי יעקב ולפי' הקונט' לאזיי נמי צין ממתימין צין צרייתא אחי כרבי יעקב לכך פי' (ו) ר"מ ממתי' דעבדין ליה יום טוב ויום ציש ותרווייהו בעולם הזה ומטיבין לו בדרייתא הו' פירוש אמתי' כלומר פעמים שעושין לו יום טוב כדי לקבל שכר מצותיו בעולם הזה וזכאותו יום יפה דומה לו כמו שקיים כל התורה כולה אבל רוב ימיו של רשע שרוי צרעה והיינו שעונותיו מרובין על זכיותיו ומריעין לו היינו פעמים שעושין לו יום רע כדי למרק עונותיו בעולם הזה וזכאותו יום יפה דומה לו כמו ששרף את המורה אבל רוב ימיו של רשע שרוי צרעה והיינו שעונותיו מרובין מזכיותיו מטיבין לו ודומה כמו שקיים כל התורה כולה ולא היסר אות אחת ממנה אמר אביי מתניתין דעבדין ליה יום טוב ויום ביש רבא אמר הא מני רבי יעקב היא דאמר ישכר מצוה בהאי עלמא ליבא⁵ דתניא רבי יעקב אומר אין לך כל מצוה ומצוה שכתובה בתורה שמתן שכרה בצדה שאין תחיית המתים תלויה בה בכיבוד אב ואם כתיב⁶ ולמען יאריכון ימך ולמען ייטב לך בשילוח הקן כתיב⁷ ולמען ייטב לך והארכת ימיה הרי שאמר לו אביו עלה לבירה והבא לי גזולות ועלה לבירה ושלח את האם ונטל את הבנים ובחזירתו נפל ומת היכן טובת ימיו של זה והיכן אריכות ימיו של זה אלא למען ייטב לך לעולם שכולו טוב ולמען יאריכון ימך לעולם שכולו ארוך ודלמא⁸ לאו הכי הוה ר' יעקב מעשה חזא ודלמא מהרהר בעבירה הוה⁹ מחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה ודלמא מהרהר בעבודת כוכבים הוה וכתוב¹⁰ ולמען תפוש את בית ישראל בלבם איהו נמי הכי קאמר אי סלקא דעתך שכר מצוה בהאי¹¹ עלמא וישעיהו¹² והא ר' אלעזר שלוחי מצוה אין נוזקין התם בהליכתן שאני והא אמר רבי אלעזר¹³ שלוחי מצוה אינו נוזקין לא בהליכתן ולא בחזירתן סולם רעוע הוה דקביע היוזקא וכל היבא דקביע היוזקא לא סמכינן אניסא דכתיב¹⁴ ויאמר שמואל איד אלך ושמע שאול והרגני אמר רב יוסף¹⁵ אילמלי דרשיה אחר להאי קרא כרבי יעקב בר ברתיה לא חטא ואחר מא¹⁶ הוא איכא דאמרי כי האי גוונא חזא ואיכא דאמרי לישנא דחוצפית¹⁷ המתורגמן חזא דהוה גריר ליה דבר קיסנא לרבא תנן כל העושה מצוה אחת מטיבין לו עשה אין לא עשה לא רמינהי ישב ולא עבר עבירה נותנים לו שכר כעושה מצוה¹⁸ אמר ליה התם¹⁹ כגון שבא דבר עבירה לידו וניצול הימנה כי הא דרבי חנינא²⁰ בר אמר מלתא ומלי נפשיה שיחנא וכיבא עבדה היא מילתא אויתסי ערק משא בההוא בי בני דכי הוו עיילין בתרין אפילו ביממא הוו מיתוקי למחר אמרו ליה רבנן

ארכע מד' רוחם הערוגה. אם היה זורען צערוגה אחת ונשמר להניח ריחן ציניהם שלא יינקו זה מזה כמשפטם השנויה במס' שבת (דף פד:) הוה שמעינן מינה שאסור לזרוע כלאים בח"ל אבל השתא דזרע כל מין צערוגה לצדו לאו משום כלאים הוא אלא שלא להטריח השמש

שהולך להציא ירק לצקש מין שהוא רריך לו צין שאר המינין ויודע בציזה ערוגה הוא: **דשמעא.** שמש: **מתני'** העושה מצוה אחת. מפרש בגמרא: **מטיבין לו.** משמע ביהאי עלמא: **ונחל את הארץ.** חיי העולם הבא: **גב' אלו דברים כו'.** הני הוה דאוכל פירות והקצין קיימת אבל מצוה אחריתי לא ואכן מן מטיבין לו ונחל את הארץ: **מכלל דהני אפילו חדא נמי.** ואפילו לא קיים שאר מצות צמחיה הא רובא עונות הוא: **לומר שאם היסע שקולה מברעת.** הא דקמני אלו דברים צמחיה עונות ומחנה זכיות קאמר יש צמחיה זכיות אחת מאלו מברעת את הכף כאלו הו' רובא זכיות ואינו רריך למצוה ימירה דמתני' וכי לית ליה זה חזא מהני רריך למצוה ימירה: **מריעין לו.** צעוה"ז לנקוט מעונותיו שיטול שכר שלם: **מטיבין לו.** לשלם לו שכר מצותיו בחייו כדי לטורדו: **מסני.** דקמני מטיבין ומריעין דעבדין ליה יום טוב ויום ציש מי שעושה מצוה ימירה דהו' רובא זכיות מתקנין לו בעולם הזה י"ט שפירעם ממנו עונותיו וחו' תקון י"ט לו לעולם הבא וכל שעונותיו מרובין דקמני מריעין לו היינו דעבדין ליה הזמנת יום ציש שמשלמין לו שכר מצותיו כאן להיות מתוקן לו יום רע: **רבא אמר.** לעולם כלאמרון מעיקרא מטיבין לו בשכר פירות והקצין קיימת והך ממתי' דקמני מריעין לו רבי יעקב היא: **שאין סחיים המפסיס סלויס.** בזכותו מתן שכר להודיעך שאלן מתן שכר אלא לעולם הבא: **ודלמא לא הוה הכי.** לא ירשע הדבר הזה לגולם אלא מאריכין ימיו ושנותיו: **ודלמא אופס עשה מהרהר צעזירה סיס.** ולא היה לצו לשמים. ומשני מחשבה רעה ומעשה לא עשה¹ אין הקב"ה מצרפה למעשה ולא היה לו ללקות: **למען ספוס.** שפסו לצבס הרהורי צעודת סכסוכים כו' משמע קרא: **והאמר רבי אלעזר כו'.** והיכי אמרי' דרבי יעקב מעשה חזא: **איך אלך.** ואע"ג דבשליחותא דמקוס הוה מסתפי מהזיקא דקביעא: **אלמלי דרשיה אחר להאי קרא.** דלמען ייטב לך צי בעולם הבא לא חטא דליהו נמי כה"ג חזא אמר אין שכר בעולם וילא לתרבות רעה: **דבר אחר.** חזי: **הסם שצא דבר עבירה לידו.** ההוא ישב ולא עבר עבירה דקאמר נוטל עליה שכר צעזירה שצא לידו וכפה יצרו ולא עבר אין מצוה ימירה מו: **סצעסיס.** לזנות: **טשא.** נטמן: **הוו מסוקין.** שמוזנין צו מוזקין: **כגון**

פפי תבעתיה ההיא מטרוניתא ונשיא

שבת זו לרע שבת זו ג' טפחים לא איכספ לן. ולמען כלאים היכר צעלמא הוה דבעין דכרשיים (שבת פ"ד.) שמתן שברת בצדה שאין תחיית המתים תלויה בה. כגון כבוד אב ואם ושלות הקן, שלא תוכל להסין ממנו שכרה שעמדין הנמים להחיות (וחזין קמב.). לעולם שכולו טוב. שאין צו לא היק ולא יסורין אלא טובה (שם). דכמי ואלמר שמואל אין אלך למשוח את דוד ואע"פ שגלמו של מקוס סיס הכי ילא (פסחים ח.) המתורגמן. שהיה עומד לפני רבן גמליאל ומשמע לרביס את הדשה רפי רבן גמליאל (ברכות טו.) וכיבא. ולניץ המולידים למה ומאוסין (קטן פ"א.)

ארכע על ארבע רוחות הערוגה. מנלל את כל הידות עד סמוך לקצין, ואחת באמצע. גרעין אחר, ואע"פ שכל אכל הקרנות סמוכין זה לזה ואין ציניהם הרמקה ג' טפחים ויזקקים זה מזה, אין כאן בית מיוחד, דבני כלאים היכאל הוה דבעין דלא להו ערערי. דהא אכלאים קפיד קרא. אבל ליעוק לא מישעין אפילו בכלאי הכרס ולארייתא דבגן (כ"ב טו.) זה סומך נכנס מכלן חוה סומך לגדר ומחא, ואע"פ דיעוק מתמחא, וכ"ש כלאי זרעים דבעין דלא מישעין ליעוק, כדבעין גבי קרא. שכן מור וצני שני שזרות אכל צין זרע האתעבי לרעוטי הרמות נריך הרמקה כדי יעוק דלן שם היכר, ולי הו מקרפי הו ערערי. והמפרש ד' גרעין צד הרמות טועה, דלי הרמקה משום יעוק, ט' זרעין ט' לרוע גו' ד' ג' הקרנות ואחת בכל רוח וזות צלמעו ואחד צלמעו הערוגה ויש בין כל אחד ואחד ג' טפחים כשעור יעוק, טפח מתאם לכל אחד, הלך לכל הידות הוה ממלל עד סומך לקצין ואפילו אין צין זרע שבת זו לרע שבת זו ג' טפחים לא איכספ לן. ולמען כלאים היכר צעלמא הוה דבעין דכרשיים (שבת פ"ד.) שמתן שברת בצדה שאין תחיית המתים תלויה בה. כגון כבוד אב ואם ושלות הקן, שלא תוכל להסין ממנו שכרה שעמדין הנמים להחיות (וחזין קמב.). לעולם שכולו טוב. שאין צו לא היק ולא יסורין אלא טובה (שם). דכמי ואלמר שמואל אין אלך למשוח את דוד ואע"פ שגלמו של מקוס סיס הכי ילא (פסחים ח.) המתורגמן. שהיה עומד לפני רבן גמליאל ומשמע לרביס את הדשה רפי רבן גמליאל (ברכות טו.) וכיבא. ולניץ המולידים למה ומאוסין (קטן פ"א.)

ארכע על ארבע רוחות הערוגה. מנלל את כל הידות עד סמוך לקצין, ואחת באמצע. גרעין אחר, ואע"פ שכל אכל הקרנות סמוכין זה לזה ואין ציניהם הרמקה ג' טפחים ויזקקים זה מזה, אין כאן בית מיוחד, דבני כלאים היכאל הוה דבעין דלא להו ערערי. דהא אכלאים קפיד קרא. אבל ליעוק לא מישעין אפילו בכלאי הכרס ולארייתא דבגן (כ"ב טו.) זה סומך נכנס מכלן חוה סומך לגדר ומחא, ואע"פ דיעוק מתמחא, וכ"ש כלאי זרעים דבעין דלא מישעין ליעוק, כדבעין גבי קרא. שכן מור וצני שני שזרות אכל צין זרע האתעבי לרעוטי הרמות נריך הרמקה כדי יעוק דלן שם היכר, ולי הו מקרפי הו ערערי. והמפרש ד' גרעין צד הרמות טועה, דלי הרמקה משום יעוק, ט' זרעין ט' לרוע גו' ד' ג' הקרנות ואחת בכל רוח וזות צלמעו ואחד צלמעו הערוגה ויש בין כל אחד ואחד ג' טפחים כשעור יעוק, טפח מתאם לכל אחד, הלך לכל הידות הוה ממלל עד סומך לקצין ואפילו אין צין זרע שבת זו לרע שבת זו ג' טפחים לא איכספ לן. ולמען כלאים היכר צעלמא הוה דבעין דכרשיים (שבת פ"ד.) שמתן שברת בצדה שאין תחיית המתים תלויה בה. כגון כבוד אב ואם ושלות הקן, שלא תוכל להסין ממנו שכרה שעמדין הנמים להחיות (וחזין קמב.). לעולם שכולו טוב. שאין צו לא היק ולא יסורין אלא טובה (שם). דכמי ואלמר שמואל אין אלך למשוח את דוד ואע"פ שגלמו של מקוס סיס הכי ילא (פסחים ח.) המתורגמן. שהיה עומד לפני רבן גמליאל ומשמע לרביס את הדשה רפי רבן גמליאל (ברכות טו.) וכיבא. ולניץ המולידים למה ומאוסין (קטן פ"א.)

ארכע על ארבע רוחות הערוגה. מנלל את כל הידות עד סמוך לקצין, ואחת באמצע. גרעין אחר, ואע"פ שכל אכל הקרנות סמוכין זה לזה ואין ציניהם הרמקה ג' טפחים ויזקקים זה מזה, אין כאן בית מיוחד, דבני כלאים היכאל הוה דבעין דלא להו ערערי. דהא אכלאים קפיד קרא. אבל ליעוק לא מישעין אפילו בכלאי הכרס ולארייתא דבגן (כ"ב טו.) זה סומך נכנס מכלן חוה סומך לגדר ומחא, ואע"פ דיעוק מתמחא, וכ"ש כלאי זרעים דבעין דלא מישעין ליעוק, כדבעין גבי קרא. שכן מור וצני שני שזרות אכל צין זרע האתעבי לרעוטי הרמות נריך הרמקה כדי יעוק דלן שם היכר, ולי הו מקרפי הו ערערי. והמפרש ד' גרעין צד הרמות טועה, דלי הרמקה משום יעוק, ט' זרעין ט' לרוע גו' ד' ג' הקרנות ואחת בכל רוח וזות צלמעו ואחד צלמעו הערוגה ויש בין כל אחד ואחד ג' טפחים כשעור יעוק, טפח מתאם לכל אחד, הלך לכל הידות הוה ממלל עד סומך לקצין ואפילו אין צין זרע שבת זו לרע שבת זו ג' טפחים לא איכספ לן. ולמען כלאים היכר צעלמא הוה דבעין דכרשיים (שבת פ"ד.) שמתן שברת בצדה שאין תחיית המתים תלויה בה. כגון כבוד אב ואם ושלות הקן, שלא תוכל להסין ממנו שכרה שעמדין הנמים להחיות (וחזין קמב.). לעולם שכולו טוב. שאין צו לא היק ולא יסורין אלא טובה (שם). דכמי ואלמר שמואל אין אלך למשוח את דוד ואע"פ שגלמו של מקוס סיס הכי ילא (פסחים ח.) המתורגמן. שהיה עומד לפני רבן גמליאל ומשמע לרביס את הדשה רפי רבן גמליאל (ברכות טו.) וכיבא. ולניץ המולידים למה ומאוסין (קטן פ"א.)

ארכע על ארבע רוחות הערוגה. מנלל את כל הידות עד סמוך לקצין, ואחת באמצע. גרעין אחר, ואע"פ שכל אכל הקרנות סמוכין זה לזה ואין ציניהם הרמקה ג' טפחים ויזקקים זה מזה, אין כאן בית מיוחד, דבני כלאים היכאל הוה דבעין דלא להו ערערי. דהא אכלאים קפיד קרא. אבל ליעוק לא מישעין אפילו בכלאי הכרס ולארייתא דבגן (כ"ב טו.) זה סומך נכנס מכלן חוה סומך לגדר ומחא, ואע"פ דיעוק מתמחא, וכ"ש כלאי זרעים דבעין דלא מישעין ליעוק, כדבעין גבי קרא. שכן מור וצני שני שזרות אכל צין זרע האתעבי לרעוטי הרמות נריך הרמקה כדי יעוק דלן שם היכר, ולי הו מקרפי הו ערערי. והמפרש ד' גרעין צד הרמות טועה, דלי הרמקה משום יעוק, ט' זרעין ט' לרוע גו' ד' ג' הקרנות ואחת בכל רוח וזות צלמעו ואחד צלמעו הערוגה ויש בין כל אחד ואחד ג' טפחים כשעור יעוק, טפח מתאם לכל אחד, הלך לכל הידות הוה ממלל עד סומך לקצין ואפילו אין צין זרע שבת זו לרע שבת זו ג' טפחים לא איכספ לן. ולמען כלאים היכר צעלמא הוה דבעין דכרשיים (שבת פ"ד.) שמתן שברת בצדה שאין תחיית המתים תלויה בה. כגון כבוד אב ואם ושלות הקן, שלא תוכל להסין ממנו שכרה שעמדין הנמים להחיות (וחזין קמב.). לעולם שכולו טוב. שאין צו לא היק ולא יסורין אלא טובה (שם). דכמי ואלמר שמואל אין אלך למשוח את דוד ואע"פ שגלמו של מקוס סיס הכי ילא (פסחים ח.) המתורגמן. שהיה עומד לפני רבן גמליאל ומשמע לרביס את הדשה רפי רבן גמליאל (ברכות טו.) וכיבא. ולניץ המולידים למה ומאוסין (קטן פ"א.)

ארכע על ארבע רוחות הערוגה. מנלל את כל הידות עד סמוך לקצין, ואחת באמצע. גרעין אחר, ואע"פ שכל אכל הקרנות סמוכין זה לזה ואין ציניהם הרמקה ג' טפחים ויזקקים זה מזה, אין כאן בית מיוחד, דבני כלאים היכאל הוה דבעין דלא להו ערערי. דהא אכלאים קפיד קרא. אבל ליעוק לא מישעין אפילו בכלאי הכרס ולארייתא דבגן (כ"ב טו.) זה סומך נכנס מכלן חוה סומך לגדר ומחא, ואע"פ דיעוק מתמחא, וכ"ש כלאי זרעים דבעין דלא מישעין ליעוק, כדבעין גבי קרא. שכן מור וצני שני שזרות אכל צין זרע האתעבי לרעוטי הרמות נריך הרמקה כדי יעוק דלן שם היכר, ולי הו מקרפי הו ערערי. והמפרש ד' גרעין צד הרמות טועה, דלי הרמקה משום יעוק, ט' זרעין ט' לרוע גו' ד' ג' הקרנות ואחת בכל רוח וזות צלמעו ואחד צלמעו הערוגה ויש בין כל אחד ואחד ג' טפחים כשעור יעוק, טפח מתאם לכל אחד, הלך לכל הידות הוה ממלל עד סומך לקצין ואפילו אין צין זרע שבת זו לרע שבת זו ג' טפחים לא איכספ לן. ולמען כלאים היכר צעלמא הוה דבעין דכרשיים (שבת פ"ד.) שמתן שברת בצדה שאין תחיית המתים תלויה בה. כגון כבוד אב ואם ושלות הקן, שלא תוכל להסין ממנו שכרה שעמדין הנמים להחיות (וחזין קמב.). לעולם שכולו טוב. שאין צו לא היק ולא יסורין אלא טובה (שם). דכמי ואלמר שמואל אין אלך למשוח את דוד ואע"פ שגלמו של מקוס סיס הכי ילא (פסחים ח.) המתורגמן. שהיה עומד לפני רבן גמליאל ומשמע לרביס את הדשה רפי רבן גמליאל (ברכות טו.) וכיבא. ולניץ המולידים למה ומאוסין (קטן פ"א.)

תורה אור השלם

מוסף רש"י

ארכע על ארבע רוחות הערוגה. מנלל את כל הידות עד סמוך לקצין, ואחת באמצע. גרעין אחר, ואע"פ שכל אכל הקרנות סמוכין זה לזה ואין ציניהם הרמקה ג' טפחים ויזקקים זה מזה, אין כאן בית מיוחד, דבני כלאים היכאל הוה דבעין דלא להו ערערי. דהא אכלאים קפיד קרא. אבל ליעוק לא מישעין אפילו בכלאי הכרס ולארייתא דבגן (כ"ב טו.) זה סומך נכנס מכלן חוה סומך לגדר ומחא, ואע"פ דיעוק מתמחא, וכ"ש כלאי זרעים דבעין דלא מישעין ליעוק, כדבעין גבי קרא. שכן מור וצני שני שזרות אכל צין זרע האתעבי לרעוטי הרמות נריך הרמקה כדי יעוק דלן שם היכר, ולי הו מקרפי הו ערערי. והמפרש ד' גרעין צד הרמות טועה, דלי הרמקה משום יעוק, ט' זרעין ט' לרוע גו' ד' ג' הקרנות ואחת בכל רוח וזות צלמעו ואחד צלמעו הערוגה ויש בין כל אחד ואחד ג' טפחים כשעור יעוק, טפח מתאם לכל אחד, הלך לכל הידות הוה ממלל עד סומך לקצין ואפילו אין צין זרע שבת זו לרע שבת זו ג' טפחים לא איכספ לן. ולמען כלאים היכר צעלמא הוה דבעין דכרשיים (שבת פ"ד.) שמתן שברת בצדה שאין תחיית המתים תלויה בה. כגון כבוד אב ואם ושלות הקן, שלא תוכל להסין ממנו שכרה שעמדין הנמים להחיות (וחזין קמב.). לעולם שכולו טוב. שאין צו לא היק ולא יסורין אלא טובה (שם). דכמי ואלמר שמואל אין אלך למשוח את דוד ואע"פ שגלמו של מקוס סיס הכי ילא (פסחים ח.) המתורגמן. שהיה עומד לפני רבן גמליאל ומשמע לרביס את הדשה רפי רבן גמליאל (ברכות טו.) וכיבא. ולניץ המולידים למה ומאוסין (קטן פ"א.)

ארכע על ארבע רוחות הערוגה. מנלל את כל הידות עד סמוך לקצין, ואחת באמצע. גרעין אחר, ואע"פ שכל אכל הקרנות סמוכין זה לזה ואין ציניהם הרמקה ג' טפחים ויזקקים זה מזה, אין כאן בית מיוחד, דבני כלאים היכאל הוה דבעין דלא להו ערערי. דהא אכלאים קפיד קרא. אבל ליעוק לא מישעין אפילו בכלאי הכרס ולארייתא דבגן (כ"ב טו.) זה סומך נכנס מכלן חוה סומך לגדר ומחא, ואע"פ דיעוק מתמחא, וכ"ש כלאי זרעים דבעין דלא מישעין ליעוק, כדבעין גבי קרא. שכן מור וצני שני שזרות אכל צין זרע האתעבי לרעוטי הרמות נריך הרמקה כדי יעוק דלן שם היכר, ולי הו מקרפי הו ערערי. והמפרש ד' גרעין צד הרמות טועה, דלי הרמקה משום יעוק, ט' זרעין ט' לרוע גו' ד' ג' הקרנות ואחת בכל רוח וזות צלמעו ואחד צלמעו הערוגה ויש בין כל אחד ואחד ג' טפחים כשעור יעוק, טפח מתאם לכל אחד, הלך לכל הידות הוה ממלל עד סומך לקצין ואפילו אין צין זרע שבת זו לרע שבת זו ג' טפחים לא איכספ לן. ולמען כלאים היכר צעלמא הוה דבעין דכרשיים (שבת פ"ד.) שמתן שברת בצדה שאין תחיית המתים תלויה בה. כגון כבוד אב ואם ושלות הקן, שלא תוכל להסין ממנו שכרה שעמדין הנמים להחיות (וחזין קמב.). לעולם שכולו טוב. שאין צו לא היק ולא יסורין אלא טובה (שם). דכמי ואלמר שמואל אין אלך למשוח את דוד ואע"פ שגלמו של מקוס סיס הכי ילא (פסחים ח.) המתורגמן. שהיה עומד לפני רבן גמליאל ומשמע לרביס את הדשה רפי רבן גמליאל (ברכות טו.) וכיבא. ולניץ המולידים למה ומאוסין (קטן פ"א.)

ארכע על ארבע רוחות הערוגה. מנלל את כל הידות עד סמוך לקצין, ואחת באמצע. גרעין אחר, ואע"פ שכל אכל הקרנות סמוכין זה לזה ואין ציניהם הרמקה ג' טפחים ויזקקים זה מזה, אין כאן בית מיוחד, דבני כלאים היכאל הוה דבעין דלא להו ערערי. דהא אכלאים קפיד קרא. אבל ליעוק לא מישעין אפילו בכלאי הכרס ולארייתא דבגן (כ"ב טו.) זה סומך נכנס מכלן חוה סומך לגדר ומחא, ואע"פ דיעוק מתמחא, וכ"ש כלאי זרעים דבעין דלא מישעין ליעוק, כדבעין גבי קרא. שכן מור וצני שני שזרות אכל צין זרע האתעבי לרעוטי הרמות נריך הרמקה כדי יעוק דלן שם היכר, ולי הו מקרפי הו ערערי. והמפרש ד' גרעין צד הרמות טועה, דלי הרמקה משום יעוק, ט' זרעין ט' לרוע גו' ד' ג' הקרנות ואחת בכל רוח וזות צלמעו ואחד צלמעו הערוגה ויש בין כל אחד ואחד ג' טפחים כשעור יעוק, טפח מתאם לכל אחד, הלך לכל הידות הוה ממלל עד סומך לקצין ואפילו אין צין זרע שבת זו לרע שבת זו ג' טפחים לא איכספ לן. ולמען כלאים היכר צעלמא הוה דבעין דכרשיים (שבת פ"ד.) שמתן שברת בצדה שאין תחיית המתים תלויה בה. כגון כבוד אב ואם ושלות הקן, שלא תוכל להסין ממנו שכרה שעמדין הנמים להחיות (וחזין קמב.). לעולם שכולו טוב. שאין צו לא היק ולא יסורין אלא טובה (שם). דכמי ואלמר שמואל אין אלך למשוח את דוד ואע"פ שגלמו של מקוס סיס הכי ילא (פסחים ח.) המתורגמן. שהיה עומד לפני רבן גמליאל ומשמע לרביס את הדשה רפי רבן גמליאל (ברכות טו.) וכיבא. ולניץ המולידים למה ומאוסין (קטן פ"א.)

ארכע על ארבע רוחות הערוגה. מנלל את כל הידות עד סמוך לקצין, ואחת באמצע. גרעין אחר, ואע"פ שכל אכל הקרנות סמוכין זה לזה ואין ציניהם הרמקה ג' טפחים ויזקקים זה מזה, אין כאן בית מיוחד, דבני כלאים היכאל הוה דבעין דלא להו ערערי. דהא אכלאים קפיד קרא. אבל ליעוק לא מישעין אפילו בכלאי הכרס ולארייתא דבגן (כ"ב טו.) זה סומך נכנס מכלן חוה סומך לגדר ומחא, ואע"פ דיעוק מתמחא, וכ"ש כלאי זרעים דבעין דלא מישעין ליעוק, כדבעין גבי קרא. שכן מור וצני שני שזרות אכל צין זרע האתעבי לרעוטי הרמות נריך הרמקה כדי יעוק דלן שם היכר, ולי הו מקרפי הו ערערי. והמפרש ד' גרעין צד הרמות טועה, דלי הרמקה משום יעוק, ט' זרעין ט' לרוע גו' ד' ג' הקרנות ואחת בכל רוח וזות צלמעו ואחד צלמעו הערוגה ויש בין כל אחד ואחד ג' טפחים כשעור יעוק, טפח מתאם לכל אחד, הלך לכל הידות הוה ממלל עד סומך לקצין ואפילו אין צין זרע שבת זו לרע שבת זו ג' טפחים לא איכספ לן. ולמען כלאים היכר צעלמא הוה דבעין דכרשיים (שבת פ"ד.) שמתן שברת בצדה שאין תחיית המתים תלויה בה. כגון כבוד אב ואם ושלות הקן, שלא תוכל להסין ממנו שכרה שעמדין הנמים להחיות (וחזין קמב.). לעולם שכולו טוב. שאין צו לא היק ולא יסורין אלא טובה (שם). דכמי ואלמר שמואל אין אלך למשוח את דוד ואע"פ שגלמו של מקוס סיס הכי ילא (פסחים ח.) המתורגמן. שהיה עומד לפני רבן גמליאל ומשמע לרביס את הדשה רפי רבן גמליאל (ברכות טו.) וכיבא. ולניץ המולידים למה ומאוסין (קטן פ"א.)

ארכע על ארבע רוחות הערוגה. מנלל את כל הידות עד סמוך לקצין, ואחת באמצע. גרעין אחר, ואע"פ שכל אכל הקרנות סמוכין זה לזה ואין ציניהם הרמקה ג' טפחים ויזקקים זה מזה, אין כאן בית מיוחד, דבני כלאים היכאל הוה דבעין דלא להו ערערי. דהא אכלאים קפיד קרא. אבל ליעוק לא מישעין אפילו בכלאי הכרס ולארייתא דבגן (כ"ב טו.) זה סומך נכנס מכלן חוה סומך לגדר ומחא, ואע"פ דיעוק מתמחא, וכ"ש כלאי זרעים דבעין דלא מישעין ליעוק, כדבעין גבי קרא. שכן מור וצני שני שזרות אכל צין זרע האתעבי לרעוטי הרמות נריך הרמקה כדי יעוק דלן שם היכר, ולי הו מקרפי הו ערערי. והמפרש ד' גרעין צד הרמות טועה, דלי הרמקה משום יעוק, ט' זרעין ט' לרוע גו' ד' ג' הקרנות ואחת בכל רוח וזות צלמעו ואחד צלמעו הערוגה ויש בין כל אחד ואחד ג' טפחים כשעור יעוק, טפח מתאם לכל אחד, הלך לכל הידות הוה ממלל עד סומך לקצין ואפילו אין צין זרע שבת זו לרע שבת זו ג' טפחים לא איכספ לן. ולמען כלאים היכר צעלמא הוה דבעין דכרשיים (שבת פ"ד.) שמתן שברת בצדה שאין תחיית המתים תלויה בה. כגון כבוד אב ואם ושלות הקן, שלא תוכל להסין ממנו שכרה שעמדין הנמים להחיות (וחזין קמב.). לעולם שכולו טוב. שאין צו לא היק ולא יסורין אלא טובה (שם). דכמי ואלמר שמואל אין אלך למשוח את דוד ואע"פ שגלמו של מקוס סיס הכי ילא (פסחים ח.) המתורגמן. שהיה עומד לפני רבן גמליאל ומשמע לרביס את הדשה רפי רבן גמליאל (ברכות טו.) וכיבא. ולניץ המולידים למה ומאוסין (קטן פ"א.)

ארכע על ארבע רוחות הערוגה. מנלל את כל הידות עד סמוך לקצין, ואחת באמצע. גרעין אחר, ואע"פ שכל אכל הקרנות סמוכין זה לזה ואין ציניהם הרמקה ג' טפחים ויזקקים זה מזה, אין כאן בית מיוחד, דבני כלאים היכאל הוה דבעין דלא להו ערערי. דהא אכלאים קפיד קרא. אבל ליעוק לא מישעין אפילו בכלאי הכרס ולארייתא דבגן (כ"ב טו.) זה סומך נכנס מכלן חוה סומך לגדר ומחא, ואע"פ דיעוק מתמחא, וכ"ש כלאי זרעים דבעין דלא מישעין ליעוק, כדבעין גבי קרא. שכן מור וצני שני שזרות אכל צין זרע האתעבי לרעוטי הרמות נריך הרמקה כדי יעוק דלן שם היכר, ולי הו מקרפי הו ערערי. והמפרש ד' גרעין צד הרמות טועה, דלי הרמקה משום יעוק, ט' זרעין ט' לרוע גו' ד' ג' הקרנות ואחת בכל רוח וזות צלמעו ואחד צלמעו הערוגה ויש בין כל אחד ואחד ג' טפחים כשעור יעוק, טפח מתאם לכל אחד, הלך לכל הידות הוה ממלל עד סומך לקצין ואפילו אין צין זרע שבת זו לרע שבת זו ג' טפחים לא איכספ לן. ולמען כלאים היכר צעלמא הוה דבעין דכרשיים (שבת פ"ד.) שמתן שברת בצדה שאין תחיית המתים תלויה בה. כגון כבוד אב ואם ושלות הקן, שלא תוכל להסין ממנו שכרה שעמדין הנמים להחיות (וחזין קמב.). לעולם שכולו טוב. שאין צו לא היק ולא יסורין אלא טובה (שם). דכמי ואלמר שמואל אין אלך למשוח את דוד ואע"פ שגלמו של מקוס סיס הכי ילא (פסחים ח.) המתורגמן. שהיה עומד לפני רבן